

PM Rotel IV (Dnr KS 2021/671)**Kampen om tiden – mer tid till lärande (SOU 2021:30)**

Remiss från Utbildningsdepartementet

Remisstid den 1 september 2021

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Isabel Smedberg-Palmqvist anför följande.**Ärendet**

Utredningens uppdrag har varit att föreslå åtgärder för att elever som riskerar att inte bli behöriga till gymnasieskolans nationella program ska ges bättre förutsättningar. I utredningen föreslås bland annat att studietid ska erbjudas på alla skolenheter i grundskolan som har elever i årskurserna 4 - 9 med två timmar per vecka och elevgrupp. Vidare föreslås att huvudmannens skyldighet att erbjuda lovskola ska utvidgas för elever i årskurs 9 med ytterligare 25 timmar på loven under läsårstid. Utredningen gör också bedömningen att det skulle behöva erbjudas en språkstärkande sommarskola för nyanlända elever.

Stockholms stad har fått remissen för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret delar i huvudsak utredningens bedömningar och förslag då kontoret anser att tiden i skolan utgör en viktig utgångspunkt för att elever ska lyckas i skolan, samtidigt som de kvalitativa aspekterna av den undervisning som bedrivs inte kan överskattas.

Arbetsmarknadsnämnden bedömer att utredningens förslag inte kommer att ha någon direkt påverkan på arbetsmarknadsnämndens egen verksamhet men instämmer i utredningens bedömning om vikten av att eftersträva likvärdighet för alla elever.

Utbildningsnämnden delar i huvudsak utredningens bedömningar och förslag då nämnden anser att tiden i skolan utgör en viktig utgångspunkt för att elever ska lyckas i skolan, samtidigt som de kvalitativa aspekterna av den undervisning som bedrivs inte kan överskattas.

Mina synpunkter

Att fler blir behöriga till gymnasiet är en av svensk skolas, och en av mina som skolborgarråds, viktigaste uppgifter. Den allra mest avgörande aspekten för att alla elever ska få en lyckad skolgång som leder till gymnasiebehörighet och vidare utbildning är skickliga lärare som bedriver kvalitativ undervisning. Men även tiden som eleven spenderar i skolan är av stor vikt och jag instämmer i många av de förslag som presenteras i utredningen. De elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och uppnå gymnasiebehörighet ska ha möjlighet till ytterligare studier under studietid och lovskola. Den grupp som man särskilt behöver beakta vad gäller gymnasiebehörighet, precis som utredning tar upp, är nyanlända elever som har kort bakgrund i den svenska skolan. Därför är jag särskilt positiv till förslaget om språkförstärkande sommarskola. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 18 augusti 2021

ISABEL SMEDBERG-PALMQVIST

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Remissen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden Karin Wanngård, Jan Valeskog, Emilia Bjuggren och Kadir Kasirga (alla S) enligt följande.

Vi välkomnar den statliga utredningen *Kampen om tiden – mer tid till lärande*. Allt för många elever i Sverige går ut årskurs nio utan behörighet till gymnasiet och Stockholms stad är inget undantag. I staden ser vi en utveckling där elever med störst utmaningar, framförallt i våra ytterförorter, presterar allt sämre och alla politiska nivåer behöver hjälpas åt för att ge skolan bättre förutsättningar att ge alla elever möjligheten att nå kunskapsmålen och gå ut högstadiet med behörighet till gymnasiet.

Utredningen föreslår ett flertal olika förslag och åtgärder och vi ställer oss i huvudsak positiva till dessa. Vi delar bedömningen att skolans fokus på elevernas lärande och utveckling främst ska hållas inom läsårets ramar. Utgångspunkten måste vara att våra skolor ska vara så bra som möjligt och att varje skola kan erbjuda eleven en undervisning utefter behov oavsett bakgrund och förutsättningar.

Vi har några kommenterar till delar av utredningens förslag:

- Vi anser att förslagen om studietid är ett steg i rätt riktning men att det är viktigt att skolorna ges förutsättningar att anställa fler lärare för att verksamheten ska vara lärarledd utan att arbetsbördan för lärarna ökar för mycket.
- Vi anser att förslagen om lovskola i breda drag är bra och att förslaget om språkstärkande sommarskola är särskilt angeläget att jobba vidare med just nu.

- Däremot ställer vi oss något tveksamma till ett treterminssystem. Det finns andra verksamheter för barn och unga att vistas i under sommaren som kan bidra till språk- och kunskapsutveckling till exempel kolloverksamhet eller kulturaktiviteter.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande gjordes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Emilia Bjuggren (alla S) och Rashid Mohammed och Torun Boucher (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas särskilda uttalande i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Utredningens uppdrag har varit att föreslå åtgärder för att elever som riskerar att inte bli behöriga till gymnasieskolans nationella program ska ges bättre förutsättningar. I utredningen föreslås bland annat att studietid ska erbjudas på alla skolenheter i grundskolan som har elever i årskurserna 4 - 9 med två timmar per vecka och elevgrupp. Vidare föreslås att huvudmannens skyldighet att erbjuda lovskola ska utvidgas för elever i årskurs 9 med ytterligare 25 timmar på loven under läsårstid. Utredningen gör också bedömningen att det skulle behöva erbjudas en språkstärkande sommarskola för nyanlända elever.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden och utbildningsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 5 juli 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till intentionerna med utredningen då tiden i skolan utgör en viktig utgångspunkt för att elever ska lyckas i skolan, samtidigt som de kvalitativa aspekterna av den undervisning som bedrivs inte kan överskattas. Stadsledningskontoret delar i huvudsak utredningens bedömningar och förslag och bedömer att de ligger i linje med kommunfullmäktiges mål om att barn och elever ska nå sin fulla potential.

I utredningens direktiv ingår att se över olika delar och förslag som bygger på lösningar där mer tid ska kunna möjliggöras för vissa elever utanför timplanen och ordinarie undervisning. Utredningen väljer i många fall att inte lämna förslag i denna riktning och stadsledningskontoret delar bedömningen att skolans fokus på elevers lärande och utveckling som huvudregel ska hållas inom läsårets ramar. Det alla elever behöver i första hand är god ordinarie undervisning som bygger på mötet mellan lärare och elev samt adekvat stöd utifrån behov, men om detta inte räcker måste verktyg och regelverk finnas för att alla elever ska kunna nå fullgoda resultat. Den grupp som man särskilt behöver beakta, som även utredningen konstaterar, är nyanlända elever som har kort bakgrund i den svenska skolan.

När det gäller förslaget om studietid, ett förslag som svarar mot översynen av läxhjälp, är det en åtgärd som breddar målgruppen så att alla elever i berörda årskurser får möjlighet att delta i studietiden. Förslaget medför generella, främjande och tidiga insatser vilket stadsledningskontoret ser som positivt. Detta samtidigt som elever i behov av särskilt stöd skulle kunna ha deltagande i studietiden som en del i åtgärdsprogrammet. Stadsledningskontoret ser positivt på flexibilitet i bemanningsfrågan och att även annan personal än lärare kan medverka under studietiden, men då under ledning av lärare. Samtidigt som det innebär ett merarbete för läraren kan det ändå ses som en del i kärnuppdraget och kan bidra till att främja elevers kunskapsutveckling. Studietiden ska förläggas direkt i anslutning till skoldagen, vilket stadsledningskontoret anser är positivt.

Ett av utredningens förslag är att huvudmannens skyldighet att erbjuda lovskola ska utvidgas för elever i årskurs 9 med ytterligare 25 timmar på loven under läsårstid. Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning att finns en poäng med att eleverna får befästa sina

kunskaper under läsåret och dra nytta av dem under resten av läsåret. Dock ställer sig stadsledningskontoret något frågande till att utredningen väljer att inte föreslå en utvidgning av lovskolan under sommarlovet, mot bakgrund av att den obligatoriska lovskolan inte har utvärderats och att det är oklart hur många som deltar och med vilket resultat, men samtidigt föreslår en utökning på andra lov. En sådan utredning av lovskolans effekter borde också utgöra ett underlag innan man går vidare med ett förslag om att utvidga lovskola under läsårstid, inte minst för att värna lärares arbetstid men även med tanke på att en del av lov ibland används för kompetensutveckling. I Stockholms stad har många skolor redan idag lovskola under läsåret, vilket upplevs vara en åtgärd som kan bidra till elevers målpuppfyllelse.

Utredningen tar upp frågan om ett så kallat treterminssystem där läsåret läggs upp på ett annat sätt och bedömer att det bör utredas vidare. Stadsledningskontoret ser gärna att ett sådant system utreds utifrån effekter för lärandet. Det är framför allt mer resurssvaga elever som får mindre stimulans under sommarlovet och påverkas i negativ riktning. När det gäller nyanlända elever är det främst för deras del som stadsledningskontoret anser att utökad tid i skolan skulle kunna införas för att gynna deras språk- och kunskapsutveckling. Det är av yttersta vikt att nyanlända elever vistas i svensktalande miljöer så mycket som möjligt. Ett långt sommarlov är ofta inte gynnsamt i detta hänseende. Stadsledningskontoret vill därför betona att det är angeläget att komma vidare med det förslag som utredningen lämnar om språkstärkande sommarskola så snart som möjligt.

Eftersom utredningens förslag innebär ökade kostnader för kommuner och enskilda huvudmän ser stadsledningskontoret statlig finansiering som motsvarar de ökade kostnaderna som en förutsättning för att kunna genomföra förslagen. I och med ett införande av en studietid som gäller för grundskolan anser utredningen att det inte längre föreligger ett behov av ett statsbidrag till läxhjälp för grundskolan. Utredningens bedömning är att finansiering av studietiden bör ske genom en omfördelning av medlen från statsbidraget till huvudmän för läxhjälp till de allmänna bidragen till kommuner. Även förslaget om att utöka den obligatoriska lovskolan med 25 timmar under läsårets lov föreslås finansieras genom en överföring från anslaget för statsbidraget för lovskola till det generella bidraget till kommuner. En avveckling av statsbidraget gällande läxhjälp för Stockholms stads del har inte någon större påverkan eftersom staden har fått avslag gällande detta de senaste åren. En omfördelning till det allmänna bidraget till kommuner ger mer förutsägbara ekonomiska förutsättningar. Stadsledningskontoret delar utredningens bedömning att statsbidraget för lovskola enligt nuvarande förordning skulle kunna användas för språkstärkande undervisning på sommaren, även om det krävs en annan hantering.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad med hänvisning till vad som sägs i tjänsteutlåtandet.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 15 juni 2021 följande.

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Särskilt uttalande gjordes av Kadir Kasirga (S) och Farida Al-Abani (Fi), *bilaga 1*.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 3 juni 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att utredningens förslag inte kommer att ha någon direkt påverkan på den egna verksamheten. Om utredningens förslag genomförs och får önskad

effekt så skulle det dock på längre sikt kunna medföra att färre unga hamnar utanför skola och arbetsliv, vilket skulle kunna få viss inverkan på behovet av nämndens arbete med att söka upp och erbjuda insatser för den gruppen unga. Fler elever skulle även bli behöriga till ett nationellt program och få bättre förutsättningar att klara av att slutföra sin gymnasieutbildning inom ungdomsgymnasiet. Därmed skulle en effekt för nämndens verksamheter också kunna bli att färre individer har behov av att i ett senare skede komplettera en ofullständig gymnasieexamen genom studier på komvux. Båda dessa effekter skulle självfallet vara mycket positiva.

Arbetsmarknadsförvaltningen instämmer i utredningens bedömning om vikten av att eftersträva likvärdighet för alla elever och ser det som positivt att erbjuda ett förstärkt stöd i undervisningen för en bredare målgrupp. Många elever kan ha nytta av stöd i studieteknik och andra insatser som förbättrar förutsättningarna att på längre sikt vid behov komplettera sin utbildning på till exempel komvux eller inleda studier på högre nivå. Arbetsmarknadsförvaltningen ser positivt på att utveckla ett stöd till elever med svenska som andraspråk som kommer in i den svenska skolan senare i livet, och som därmed inte får tillräckligt lång tid på sig att bygga upp det språk som behövs för att klara alla ämnen och uppnå behörighet till ett nationellt gymnasieprogram. Detta är en målgrupp som kan ha behov av att komplettera sin gymnasieutbildning på komvux och förvaltningen instämmer i utredningens förslag om att en sådan typ av stöd bör utredas vidare när Skolverkets återrapportering av uppdraget att se över svenskundervisningen har skett.

Arbetsmarknadsförvaltningen ser även positivt på förslaget om att ge Skolverket i uppdrag att ta fram ett stödmaterial om hur skolor kan arbeta med motivationshöjande insatser kring elevers deltagande i lovskola. Inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret arbetar förvaltningen aktivt med motiverande insatser riktat mot unga i målgruppen och med stöd till deras vårdnadshavare. Förvaltningens erfarenhet är att motiverande insatser är ett angeläget komplement till andra insatser i skolan för att öka andelen unga som når godkända betyg från såväl från grundskolan som från gymnasieskolan. Ett sådant arbetssätt kan med fördel fungera som ett komplement till andra åtgärder i grundskolan.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 juni 2021 följande.

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Särskilt uttalande gjordes av Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V), *bilaga 1*.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 maj 2021 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till intentionerna med denna utredning då tiden i skolan utgör en viktig utgångspunkt för att elever ska lyckas i skolan samtidigt som de kvalitativa aspekterna av den undervisning som bedrivs inte kan överskattas. Förvaltningen delar i huvudsak utredningens bedömningar och förslag.

I utredningens direktiv ingår att se över ganska många olika delar och förslag som bygger på lösningar där mer tid ska kunna möjliggöras för vissa elever utanför timplanen och ordinarie undervisning. Utredningen väljer i många fall att inte lämna förslag i denna riktning och förvaltningen delar bedömningen att skolans fokus på elevers lärande och utveckling främst ska hållas inom läsårets ramar. Det alla elever behöver i första hand är god ordinarie undervisning som bygger på mötet mellan lärare och elev samt adekvat stöd utifrån behov. Lärar-

brist är även en försvårande faktor för att kunna möjliggöra en del av detta, även om andra kompletterande kompetenser kan användas. Den grupp som man särskilt behöver beakta, precis som utredning tar upp, är nyanlända elever som har kort bakgrund i den svenska skolan. Några specifika kommentarer lämnas nedan.

När det gäller förslaget om studietid, ett förslag som svarar mot översynen av läxhjälp, är det en åtgärd som breddar målgruppen så att alla elever i berörda årskurser för möjlighet att delta i studietiden. Detta förslag medför generella, främjande och tidiga insatser vilket förvaltningen ser som positivt. Detta samtidigt som elever i behov av särskilt stöd skulle kunna ha deltagande i studietiden som en del i åtgärdsprogrammet. Det är bra att det finns en flexibilitet i bemanningsfrågan och att även annan personal än lärare kan medverka under studietiden, men då under ledning av lärare. Samtidigt innebär det ett merarbete för läraren men kan ändå ses som en del i kärnuppdraget och kan bidra till att främja elevers kunskapsutveckling. Studietiden ska förläggas direkt i anslutning till skoldagen, vilket förvaltningen anser är bra men vill samtidigt påpeka att det vid schemalaggingen av studietiden tas hänsyn till elevers tid för modersmålsundervisning så att det inte uppstår krockar.

Utredningen lämnar förslaget att huvudmannens skyldighet att erbjuda lovskola ska utvidgas för elever i årskurs 9 med ytterligare 25 timmar på loven under läsårstid. Förvaltningen delar utredningens bedömning att finns en poäng med att eleverna får befästa sina kunskaper under läsåret och dra nytta av dem under resten av läsåret. Dock ställer sig förvaltningen något frågande till att utredningen å ena sidan väljer att inte föreslå en utvidgning av lovskolan under sommarlovet, mot bakgrund av att den obligatoriska lovskolan inte har utvärderats och att det är oklart hur många som deltar och med vilket resultat, men å andra sidan föreslår en utökning på andra lov. En sådan utredning av lovskolans effekter borde också utgöra ett underlag innan man går vidare med ett förslag om att utvidga lovskola under läsårstid. Detta med tanke på att värna lärares arbetstid samt att viss del av lov ibland används för kompetensutveckling. I Stockholm har dock många skolor lovskola under läsåret och upplevs vara en åtgärd som kan bidra till elevers måluppfyllelse.

Förvaltningen har sedan tidigare reflekterat över att elever i Sverige har ett långt sommarlov och har också övervägt möjligheten att förkorta detta, genom till exempel ett så kallat treterminssystem där läsåret läggs upp på ett annat sätt. Det är något som utredningen tar upp och bedömer bör utredas vidare, vilket förvaltningen ställer sig bakom. Det är framför allt mer resurssvaga elever som får mindre stimulans under sommarlovet som påverkas i negativ riktning. När det gäller nyanlända elever är det främst för deras del som förvaltningen anser att utökad tid i skolan skulle kunna införas för att gynna deras språk- och kunskapsutveckling. Det är av yttersta vikt att nyanlända elever vistas i svensktalande miljöer så mycket som möjligt, ett långt sommarlov är ofta inte gynnsamt i detta hänseende. Därför vill förvaltningen betona att det förslag som utredningen lämnar om språkstärkande sommarskola är angeläget att komma vidare med så snart som möjligt.

Kompensation för kostnader

Eftersom utredningens förslag innebär ökade kostnader för kommunerna utgår förvaltningen från att kompensationen kommer att motsvara de ökade kostnaderna. I och med ett införande av en studietid som gäller för grundskolan anser utredningen att det inte längre föreligger ett behov av ett statsbidrag till läxhjälp för grundskolan. Utredningens bedömning är att finansiering av studietiden bör ske genom en omfördelning av medlen från statsbidraget till huvudmän för läxhjälp till de allmänna bidragen till kommuner. Även förslaget om att utöka den obligatoriska lovskolan med 25 timmar under läsårets lov föreslås finansieras genom en överföring från anslaget för statsbidraget för lovskola till det generella bidraget till kommuner. Förvaltningen menar att en avveckling av statsbidraget gällande läxhjälp för Stockholms del inte har någon större påverkan eftersom staden har fått avslag gällande detta de senaste åren. En omfördelning till det allmänna bidraget till kommuner är stabilare ur ett ekonomiskt perspektiv. Förvaltningen delar utredningens bedömning att statsbidraget för lovskola enligt nuvarande förordning skulle kunna användas för språkstärkande undervisning på sommaren, även om det krävs en annan hantering.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhetsanalys

Utredningens konsekvensanalys berör såväl konsekvenser för elever som konsekvenser för jämställdhet. Förvaltningen instämmer i utredningens analys.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen, samt att beslutet justeras omedelbart med anledning av remissens svarstid.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Rashid Mohammed m.fl. (V) och Farida Al-Abani (Fi) enligt följande.

Utredningens förslag kommer inte att ha någon direkt påverkan på arbetsmarknadsnämndens egen verksamhet, men i förlängningen riskerar de elever som inte klara skolan vara i behov av arbetsmarknadsinsatser i större utsträckning än de som klarar skolan vilket då påverkar nämndens ansvarsområde. Det är glädjande att utredningen förordar insatser för alla stället för sår lösningar. Vi instämmer i utgångspunkten att det är skolans förmåga att möta varje enskild elevs behov i undervisningen, och att kunna kompensera för olikheter i elevers förutsättningar, som är avgörande för hur elever lyckas. Redan idag så har alla skolor enligt skollagen skyldighet att ge extra stöd till den elev som behöver det. Och alla barn ska ges den ledning och stimulans som de behöver, för att de ska kunna utvecklas så långt som möjligt. Faktorer för att möjliggöra detta kan alltid behövas förbättras. Vi ställer oss positiva till de insatser som presenteras i utredningen. Men vi menar att det också behövs mer resurser till skolorna för att uppnå den kvalitet som krävs. Frivillighet och motivation är ofta nödvändiga delar för att klara av studierna framgångsrikt och ett stärkt motivationsarbete kan säkert göra skillnad, men även för det behövs tillräckliga resurser. Tidiga och preventiva insatser förhindrar att elever hinner halka efter i sin kunskapsutveckling och det är långsiktigt kostnadseffektivt jämfört med de kostnader som uppstår för de som inte klara skolan och senare inte kan få ett arbete och bli självförsörjande. Därför krävs en bred satsning på grundskolan för att den ska bli bättre på att möta de särskilda utmaningar som gruppen nyanlända elever har. Vi delar uppfattningen att det främst är undervisningens utformning, kvalitet och genomförande som är avgörande eller har minst lika stor betydelse som mer tid. Men elever med kort bakgrund i svensk skola tillhör de som kan behöva erbjudas mer tid och möjligheten att anpassa undervisningens innehåll för att i högre utsträckning nå behörighet. Och där det inte lyckas behöver det finnas en vuxenutbildning som ger alla en andra chans.

Utbildningsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) enligt följande.

Vi välkomnar den statliga utredningen *Kampen om tiden – mer tid till lärande*. Allt för många elever går ut årskurs nio utan behörighet till gymnasiet i landet och Stockholms stads stad är inget undantag. I staden ser vi en utveckling där elever med störst utmaningar, framförallt i våra ytterförorter, presterar allt sämre och alla politiska nivåer behöver hjälpas åt för att ge skolan bättre förutsättningar att ge alla elever möjligheten att nå kunskapsmålen och gå ut högstadiet med behörighet till gymnasiet. Utredningen föreslår ett flertal olika förslag och åtgärder och vi ställer oss positiva i huvudsak till dessa. Vi delar bedömningen om att skolans fokus på elevernas lärande och utveckling främst ska hållas inom läsårets ramar. Utgångspunkten måste vara att våra skolor ska vara så bra möjligt och att varje skola kan erbjuda eleven en undervisning utefter behov oavsett bakgrund och förutsättningar. Förvaltningen lyfter ett par specifika kommentarer gällande några delar av utredningens förslag:

- Vi anser att förslagen om studietid är ett steg i rätt riktning men att det är viktigt att skolorna ges förutsättningar att anställa fler lärare för att verksamheten ska vara lärarledd utan att arbetsbördan för lärarna ökar för mycket.
- Vi anser att förslagen om lovskola i breda drag är bra och att förslaget om språkstärkande sommarskola är särskilt angeläget att jobba vidare med just nu.

- Däremot ställer vi lite tveksamma till ett treterminssystem och att det finns andra verksamheter för barn och unga att vistas i under sommaren som kan bidra till språk- och kunskapsutveckling till exempel kolloverksamhet eller kulturaktiviteter.